DAILY
اراده
د افغان نشراتی مرکز ملی خپلواکه ورځپاڼه

سال سوم شماره بیست ویکم
شماره مسلسل ۱۰۲
چهار شنبه۹ دلو ۱۳۸۱هـ.ش
۲۷ ذالقعدة الحرام ۱۴۲۲هـ.ق
29 January 2003

سال تاسیس ۱۳۷۹هـ ش

PROPERTY OF ACKU

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

نظام عدلی در افغانستان از هم پاشیده است

انتخاب قاضی القضات درمغایرت با قانون اساسی قرار دارد

آقای فضل الهادی شینواری فاقد تحصیلات عالی درمراجع قانونی تحصیلی افغانستان اند

آقای فضل الهادی شینواری فاقد تحصیلات در مراجع قانونی تحصیلی افغانستان اند . آقای فضل الهادی شینواری قاضی القضات افغانستان تحصیلات لازم در مراجع قانونی تحصیلی افغانستان ندارند . ایشان در پست های حساس طرفداران سیاسی خویش را گماشته و تعداد قاضیان ستره محکمه را از ۹ تن به یکصدوسی و هفت تن افزایش داده اند .

انتخاب آقای شینواری در مغایرت با قانون اساسی افغانستان قرار دارد ایشان بالای سن شصت سالگی تشریف دارند .

اداره تحقیقات بحران های بین المللی ضمن ارایه مطلب فوق ادعا کرده است. که طی دو دهه اخیر نظام عدلی در افغانستان از هم پاشیده است ، تعداد قانون دانان تحصیل کرده در آن روز تا روز کمتر شده و بیشتر از قانون بخاطر تامین منافع سیاسی رژیم های حاکم استفاده برده شده است .

بقیه صفحه (۴)

ولسمشر کرزی له بوش سره دتیلفون په مټ خبري وکړي

د متحده ایالاتو ولسمشر جورج دبلیو بوش نن شپه له ولسمشر حامد کرزي سره د تلیفون په لیکه خبري وکړي .

بناغلي بوش د شویو پر مختیاو او په خه باندي یو کال کې په افغانستان کې د راغلیو بدلونونو له امله خوښي څرګنده کړه . بناغلي کرزي د امریکا له ولسمشر نه د هغو مرستو منته وکړه چې دغه هیواد له افغانستان سره په هره ساحه کې کړي دي .

دوی دواړه په هغو لاسته راوړنو وغږیدل چې د ترهګرۍ ضد جګړې له امله لاسته راغلي دي . بناغلی بوش له کرزی صاحب سره په خبرو کې د بیا جوړولو په پروژو کې په تیره بیا د لویو لارو په جوړولو کې علاقه وښودله . ولسمشر بوش حامد کرزی ته وویل ورکړ چې افغانستان به د پخوا په شان د متحده ایالاتو د مرستو د اجنډا په سر کې وي

۴مخ

حملان دشمن عقب زده شد

پنج پوسته سرحدی در ساحه جنوب شرق ولایت خوست هدف حملات سنگین دسته های مسلح قرار گرفت . قوماندان فرقه ۲۵ خوست جنرال خیال باز خان ضمن ارایه خبر فوق افزود حمله اوران از اثر رشادت و پایمردی محافظین سرحدی پا به فرار گذاشته و به آن طرف مرز (پاکستان) عقب نشستند . وی در حالیکه مسوولین سرحدی پاکستان را به احساس مسوولیت فرا می خواند اماده گی قوت های تحت امرش رادر حفاظت از سرحدات کشوررا تا پای جان وعده داد .

تصفیوی عملیات پیل شو

شل تنه مخالفین وژل شویدی

د کندهار ولایت امنیتی خواکونو او د نړیوال ائتلاف قواو د سپین بولدك د ولسوالی په لوري خپل پراخ تصفیوی عملیات پیل کړل . د امریکا پوځي ویاند ویلي چې نراوسه په دغو عملیاتو کې شل مخالف کسان وژل شوی دي . د ملي دفاع وزارت د اوپراسیون رئیس تورن جنرال عبدالرحمن د باختر اژانس ته ویلی چې د کندهار قول اردو په تشکیل کې شاملو افغان خواکونو او د نړیوال ائتلاف قواو د ترهګرو خپلو او د امنیت د لا ښه کیدو په نیت پراخ عملیات شروع کړي دي . دغه عملیات د هود د غره له لوري پیل شوی او وروستی هدف یې د سپین بولدك د ولسوالی د شا او خوا تصفیه کول دي .

په دغه عملیاتو کې تر اوسه یو افغان تپی شوی . د ائتلاف الوتکي ددغو عملیاتو ملګرتیا کوي چې په مخالفانو یې بمونه اچولي دي . ددغو بمباریو له امله د مخالف لوري شل موټر او شل موټرسایکلونه ویجاړ شوي دي . تیره اوونۍ د بولدك په سیمه کې د حافظ عبدالرحیم د ملګرو او د ائتلاف د قواو تر منځ نښتې منځ ته راغلي وي چې په دغه نښته کې د عبدالرحیم ځلور ملکري وژل شوي و.

آقای جلالی بحیث وزیر امورداخله تعیین گردید

به اساس یک فرمان آقای حامد کرزی رئیس اداره انتقالی اسلامی افغانستان آقای علی احمد جلالی بحیث وزیر امور داخله افغانستان تقرر یافته اند .در فرمان آمده است از آنجائیکه آقای جلالی در عرصه آموزش و حفظ تمامیت ارضی کشور خدمات شایانیی را مصدر شده اند رهبری وزارت امور داخله به ایشان تعویض می کردد .

خبرمی افزاید : آقای تاج محمد وردک که عهده دار امور وزارت داخله بودند هم به اساس یک فرمان دیگر مقام ریاست اداری انتقالی اسلامی افغانستان در حالیکه از خدمات شان در این پست باقدردانی یادشده است سبگدوش و به بحیث وزیر مشاور در امور اقوام و عضو شورای امنیت ملی توظیف کردیده اند .

یک قوماندان وحدت کشته شد

یک قوماندان وحدت با سه تن از محافظین اش درولسوالی دره صوف ولایت سمنگان درجریان یک برخورد مسلحانه کشته شدند.

مسوولین کشته شدن افراد متذکره را تائید نموده اما افزوده اند که آنها دراثر یک حمله تروریستی کشته شده اند ،مردم محل میگویند که چند روزقبل برخوردی میان یکی ازقوماندانان محلی حرکت اسلامی واین قوماندان صورت گرفته بود .

سردار سعیدی سخنگوی وحدت اسلامی درمزار شریف گفته است که بخاطر بررسی موضوع کشته شدن قوماندان متذکره که غلام نبی نام دارد ،هیأتی را به آن محل فرستاده اند.

پروگرام خلع سلاح به تعویق افتاد

بازهم قوماندانان جمعیت وجنبش به جان هم افتاده اند

درولسوالی المار ولایت فاریاب بخاطر وقوع برخوردهای مسلحانه پروگرام خلع سلاح به تعویق افتاد .

برخوردهای مسلحانه میان قاروق قومانان جمعیت وفتح الله یکی ازقوماندانان جنرال دوستم به وقوع پیوسته است .

برخوردهای مسلحانه زمانی رخ دادکه هیأت خلع سلاح ازقوماندان قاروق تقاضای تسلیبی سلاح اش را نمودند قوماندان قاروق میگوید درآن منطقه تقسیم پوسته ها غیر عادلانه است.

مسوولین آن منطقه گفته اند که دراین برخورد یکتن کشته شده است اما شاهدان عینی میگویند که به مردم محل تلفات وخسارات هنگفت جانی ومالی ببار آمده است .

خورشید نیول شویدي

د ننګرهار والي هڅه کوي د خورشید د خای ، خایکی پته ولګوي.

په ننګرهار کې وتلی قوماندان خورشید نیول شوی دی . د طالبانو یو ستر مخالف قوماندان او د ننګرهار د پخوانی شوری غټ حریف خورشید د نامعلومو کسانو له خوا نیول شوی او په نامعلوم خای کې زنداني شوی دی .

بناغلي خورشید له طالب واکمنو او همدارنګه د ننګرهار له جهادي شوری سره ژور اختلاف درلود چې له دغو اړخونو سره یې خو خلي مخامخ جګړې او غلچکي بریدونه کړي دي . د ننګرهار والی حاجی دین محمد د خورشید نیونه تائید کړي خو د خای خایګي په اړه یې څه نه دي ویلي ، خو والی دین محمد وایي چې هڅه کوي د خورشید د خای خایګي پته ولګوي.

چاروا کی شکمن دی

د وزیرانو شوری پریکړه کړې چې د مالیې وزیر اشرف غني احمدزی به د پوځي افسرانو د مالي ماموریتو سره په ګډه د تنخوا اخستونکو افسرانو شمیره معلومه کړي .

د دولت ډیر مامورین د پوځي افسرانو د شمیر په اړه شکمن دی . داسې ویل کیږي چې د پوځي ډلګیو قوماندانان د تنخوا پروخت ذ خپلو افسرانو شمیر دوه چنده یا تردې هم زیات ښئي . دولت پتیلي ده چې د پوځي افسرانو له دقیق شمیر څخه وروسته به پوځي افسرانو ته په نور امتیازاتو هم قایل شي .

د نجونو لیلیه بیا پرانیستل شوه

له څه نا څه دولس کلن څنډ وروسته د کابل پوهنتون د نجونو لیلیه یو خل بیا پرانیستل شوه ، ددغې لیلیې ودانۍ د U.R.F دخیریه تولنې په مالی لګښت جوړه شوې ده ، دولس کاله مخکی دا لیلیه هله وترل شوه چې کابل د کورنیو جګړو ډګر وګرځیدو .

۴مخ

ښا نو باید ډیر څه (بند) کړو

څو ورځې مخکې د ستری محکمې رئیس او قاضی القضات ښاغلی شنواری په هېواد کې کیبلي تلویزیوني خپرونې د اسلام د مبین دین سره مغایرې وبللې او د هغې د بندیدو فتوی یې ورکړه، او دایې هم ورزیاته کړه چې دغې فتوی ته د عمل جامی ور اغوستل د حکومت کار دی.

موږ په هماغه وخت کې دا وړاندوینه کړې وه چې دا د کار پیل دی او هېوادوال باید د نورو بندیزونو په انتظار کې هم وي، ځکه چې پرون په راډیو او تلویزیون کې د ښځینه سندرغاړو د سندرو خپرول په بند محکوم شوی، نن په کیبلي نشراتو باندې په دې پلمه چې د اسلام د دین مغایردی او یا دا نشرات زموږ د ټولنې اخلاق کمزورې کوي او زموږ د اصیلو افغانې دودونو سره اړخ نه لګوي، بندیز لګول کیږي، نو لرې به نه وي چې صبا به په ډیرو نورو شیانو لکه تلویزیوني خپرونو، د ورځپاڼو او مجلو چاپ، د نجونو په ښوونځیو او داسې نورو د «بند» فتوی صادره شي، او زموږ په شل میلیوني هېواد کې به یوازې د څو محدودو کسانو د ذوق او سلیقې پر بیناد فرامین، حکمونه او فتوی ګانې صادریږي او پرټولو به عملي کیږي.

د پام وړ خبره داده چې په هر هېواد کې چې په اقتصادي، ټولنیزو، سیاسي، نشراتي او نورو ټولو برخو کې قوانین، فرامین او مقررات وجود لري، چې بې له شکه زموږ په هېواد کې هم د نشراتو په هکله ځینې فرامین موجود دی، د همدغه فرامینو پر اساس ووړ چې د اطلاعاتو او فرهنګ وزیر د کیبلي نشراتو د بندیدو د فتوی ځخه وروسته په ډاګه وویل چې داموضوع به دوزیرانو دشوراغوندې ته وړاندی کړی د اجازې نامې د پانې د اخستو سره د نشراتو په هکله څه بندیز وجود نه لري. همدا راز د دغې فتوی په هکله زمونږ د هېوادوالو او ځینو مسؤلینو غبرګون مثبت نه و، د کندهار د والي ویاند ښاغلی پښتون په ډاګه او زغرده وویل چې د هېوادوالو ته د سالمو نشراتو د وړاندی کولو په خاطر او خوانان د دیش انتنونو د ناوړه نشراتو ځخه د را ګرځولو په خاطر په کار داده چې ځکه یې بندیدل په کار دي، دا پوښتنه راپورته کیږي چې آیا دغه کسان به وروسته د دغو کلپونو د بندیدو ځخه پخپلو کورو کې کښیني او که نه؟ یا به نورو د تجمع سیمو ته مخه کوي لکه رستورانونو، پارکونو، سینماګانو او نورو او آیا بیا به هم د امنیتي مسوولینو لخوا د دغو ځایونو د بندیدلو حکمونه جاري کیږي؟

موږ حکومتي چارواکو ته وړاندیز کوو چې راځی د ناوړه کړو، وړو او د جرمونو بنسټ، منبع او اصلي ریښې له منځه یوسو، نه د هغوی فرعي لاملونه، راځی داسې یوه روحیه رامنځ ته کړو چې ددغو وسایلو ځخه مثبته او زموږ د ټولنې د دود او دستور سره سمه ګټه پورته کړو او هغه د خپلې ځارنې لاندې ونیسو، نه دا چې خپله کمزوری د دغو وسایلو د صحیح او پرځای استعمال په هکله په دې پټ کړو، چې د هر څه د بندیدو حکم ورکړو، که داسې وي نو بیا خو چاړه او چاقو د قتل، انګور او کشمش د شرابو، تلویزیون او ویدیو د ناوړه فلمونو د لیدلو، سرمایه او شته د سود، ځنګلونه او غرونه د غلو او داړه مارانو د پتیدو، اور لګید د خلکو درمندونو ته دا ور اچولو او الوتکې هم د لوړو و دانیو د رنګولو لپاره کاریدای شي نو بیا دغه ښاغلی ددغو شیانو د «بندیدو» په هکله څه وائي؟

باتور

له افغاني حاجیانو سره: مرسته، آسانتیاوې او بې عدالتی

سږ کال که له یوه پلوه د سعودي عربستان د حکومت له خوا د افغاني حجاجو په شمیر، سهم مرستو او آسانتیاوو کې څرګند زیاتوالی راغی، ورسره د افغاني چارواکو له خوا سختې بې عدالتی او تیری وشو او وائي برېنډ ظلمونه ورسره وشول چې په تیرو کلونو کې یې ساری نه ؤ لیدل شوی.

د حج د تعامل سره سم هر کال اسلامي هېوادونو ته د سعودي عربستان د حکومت له خوا د افغاني حجاجو په شمیر کې یو ډول تناسب رعایت کیږي. دا چې د افغاني حجاجو شمیر د نورو هغو هیوادونو په پرتله چې د افغانستان په څیر د جګړو، ناامنیو او بې ثباتیو سره مخ دي، ډیر ټیټ دی. د حج د تعامل سره سم هر کال اسلامي هېوادونو ته د سعودي عربستان د حکومت له خوا د افغاني حجاجو په شمیر کې د ډیرې زیاتوالي په هکله د سعودي عربستان د حکومت د مسوولینو څخه د ډیرو ځلونو غوښتنه شوې ده، خو تر اوسه پورې دا غوښتنه نه ده منل شوې. د حج د تعامل سره سم هر کال د سعودي عربستان د حکومت له خوا د افغاني حجاجو د شمیر په هکله یوازې یو اعلان کیږي او هغه دا چې د سعودي عربستان د حکومت له خوا د افغاني حجاجو شمیر ۲۶۰۰۰ تنو ته ټاکل شوی دی. د حج د تعامل سره سم هر کال د سعودي عربستان د حکومت له خوا د افغاني حجاجو د شمیر په هکله یوازې یو اعلان کیږي او هغه دا چې د سعودي عربستان د حکومت له خوا د افغاني حجاجو شمیر ۲۶۰۰۰ تنو ته ټاکل شوی دی. د حج د تعامل سره سم هر کال

راتلونکی دځوانانو ده

نوی نسل باید تعلیم اوروزنی ته مخه کړی

چې لنډیزې وړاندی کیږی.

نو موږی زموږ خبریال ته خان داسی ورپیژنی: زما کورنی نوم عبدالعزیز دی خو د باندی او په خپروونو کې په دانش کړوخیل مشهوریم زما زده کړه د کابل ولایت د خاکجبار ولسوالی د چنار په کلی کې شوی ده زه چې کله په دریم ټولګی کې وم نو د ښونځی په فرهنګی خپرونو او پروګرامونو کې مې برخه اخیسته دغه راز همدا ځو اوونی مخکی د کابل پوهنتون د انجینری له پوهنځی نه فارغ شوی یم.

ښاغلی کړوخیل د خپلو فرهنګی کارونو په هکله وایي: په ۱۳۷۶ کال کې مې د ورځپاڼو سره خپله همکاری پیل کړی او په ۱۳۷۷ کال کې په کابل کې د وحدت ورځپاڼی خبریال وم او له همدی وخت راهیسی می د ملی اوو نړیوالو ورځپاڼو، جریدو، مجلو، سمعی او بصری اطلاعاتو سره همکاری کړی او اوس د جګړې او سولی په هکله د رپورټ ورکولو د نړیوال انستیټوټ (I.W.P.R) د کابل دفتر کې کار کوم تر اوسه توانیدلای یم چې په لس ګونو رپوټونه د انترنتی ویپ سایټ له لارې خپاره کړم او د خپلی ټولنی ستونزې نړیوالو او هېوادوالو ته څرګندی کړم.

د I.W.P.R انستیټوټ په کابل کې د افغان خبریالانو د روزنې لپاره ګڼ شمېر ورکشاپونه او کورسونه لری چې د نړیوالو معیارونو پر بنسټ خپل رپوټونه برابروی. دهمدی لپاره زه اوس د افغان خبریالانو سره کار کوم او دلته د مسئول مدیر په توګه دنده سرته رسوم.

نوموړی په دی هکله چې خوانانو ته څه پیغام لری؟ وایي:

افغان خوانان باید بوبل ته په لاس ورکولو سره په افغانی ټولنه کې د یو داسی شعور د رامنځ ته کولو لپاره هلی ځلی وکړی چې نوی نسل تعلیم او روزنی ته مخه کړی. خوانان باید په ګډه سره د ملی ګټو په پام کې لرلو سره د هر ډول تعصب مخه ونیسی او د هېواد په بیا رغونه کې پراخه ونده واخلی. خوانان باید ددی احساس ولری چې په څه ډول د خپل مظلوم او کړیدلی اولس خدمت وکړی. "حقپال"

خوانان از همدیگر چه توقع دارند؟

شکریه کار مند وزارت معارف:

خوبترین مرد به نظر شما چگونه مرد خواهد بود؟

خوبترین مرد به نظر من مردیست که دارای کر کتر عالی، با نظافت با نزاکت، دارای اخلاق خوب باشد. بی سواد و سخت گیر نباشد وهدف اش در زندگی خدمت به مردم وخانواده اش بوده هیچگاه فکر ضرر به همنوعانش را در سر نداشته باشد.

عبدالرزاق محصل پوهنځی وترنری پوهنتون کابل:

عالی ترین دختر از نظر شما کیست؟

عالی ترین دختر به عقیده من دختریست که از صفات عالی انسانی بر خور دار بوده، همچنان با غرور، با معاشرت بوده در فامیل صمیمی باشد. اما نا گفته نباید گذاشت که باسواد هم باشد. زیرا در تکمیل شخصیت مرد وزن سواد شرط حتمی است. من زیبائی باطنی رانسبت به زیبائی ظاهری ترجیع میدهم.

مهوش کار مند وزارت تجارت:

خوب ترین مرد به عقیده شما کیست؟

به عقیده من خوبترین مرد کسی است که از سنن پر افتخار وطن خود پیروی نموده و به مثابه یک جوان روشنفکر دارای یک روحیه عالی وطن پرستی مردانگی و شجاعت باشد. نه اینکه طوریکه مشاهده میگردد بعضی از جوانان تحصیل کرده به عنوان پیروی از مود لوکس بودن عنعات اصیل افغانی شان را فراموش کرده اند. همچنان به عقیده من از هم اولتر یک مرد باید اعتماد به نفس داشته باشد.

عبدالمجید محصل پوهنځی زراعت پوهنتون کابل:

عالی ترین دختر از نظر شما چگونگی دختر خواهد بود؟

به نظر من دختری که دارای طبیعت خالص افغانی بوده و از تقلیدهای بی جا از دختران غربی خود داری نماید و دارای کرکتر عالی با احساس و عاطفه که شایسته یک دختر افغان است باشد. و در اجتماع دارای روحیه و روش خوب با اطرافیان خود باشد، همچنان بهتر خواهد بود یک دختر باسواد متوجه درس ها خود باشد نه در فکر مد و فیشن، دختری که دارای چنین صفات باشد در آینده یک مادر خوب برای فامیل و اولاد های خود شده میتواند.

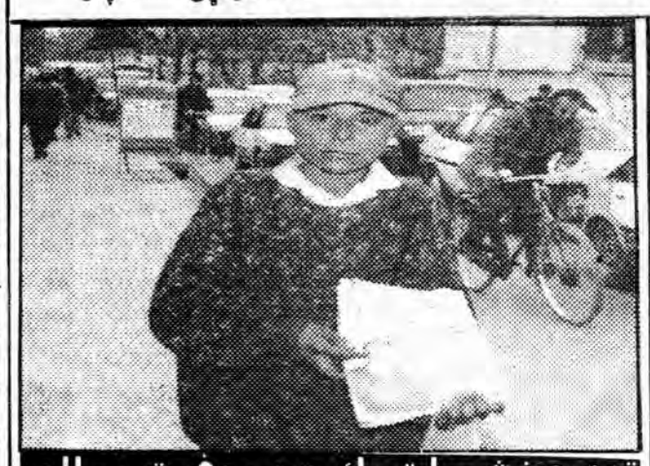

توزیع نشریات یك مصروفیت سالم وضمناً نان آوردركنارپیشبرددروس مكتب،براي اين نوجوان است

خوانانو ته څو ګټوری لارښوونی

د اسلام ستر پیغمبر حضرت محمد (ص) فرمایلی: الله تعالی (ج) له هغه چا سره دی چې د ستونزو په مخ کې په ټینګه سره دریږی

د فکر وهلو لازه مو بدله کړئ نر څو په دی وتوانیږی چې در پیښی شوی ستونزی په مثبته او ودانونکی توګه حل شی. او دا تګلاره تل په یاد کې وساتی "دا تل ډېر ژر او د وخته ده چې تینبته وکړئ". ښه فکر کوونکی تل د ستونزی پر سر واختی شی، هغه حل کوی او یا یې په پوره توګه له منځه وړی او یا خو په داسی مفکوره ځان سمبالوی چې د هغی سره ژوند وکړی.

په یاد ولری: تاسو کولای چې د لویو غرونو په شان ریږو هم وروخیژی که چیری په دی وتوانیږی چې د هغو لوړو غرونو څخه هسك فکر وکړی. د مذهب له لارې کولای شی فکری سوله پیدا کړی چې دا ستاسو په واك کی ده.

هغه ځوان چې د نه پریکړې عادت لری هېڅوك تر هغه بی وزلی نه دی.

هغه ځوان چې عقیده او ایمان ولری نه ماتیدونکی دئ.

هغه خلك چې کار کوی، فکر کوی، پلان جوړوی او یو څه له نورو زیات کارکوی، اریانوونکی کارونه سرته رسوی.

تل د لویو مفکورو په تمه اوسی هغه چې کولای شي، ستاسو د ژوند تګلاری ته تغییر ورکړی.

د درس دنه زده کړې ستونزی، اسباب او علاج

باید هغه اسباب وپیژنو کوم چې د درس د زده کړې په عملیه کې ستونزې پیدا کوي او بیا وروسته ورته علاج او هغه طریقې تعیین کړو کومې چې د دې ستونزو په مقابل کې مقاومت کوي تر څو د داسې ستونزو په نتیجه کې د راولاړ شوو ضرورنو څخه خپل اولادونه وژغورو.

کله کله د درس د نه یادیدو ستونزه راپیدا کیږي.

کله هم د درس دنه یادیدو ستونزه د هغه شخصي اسبابو او لاملونو په وجه را پیدا کیږي کوم چې د زده کوونکي په خاص طبیعت او مزاج کې شته، د نمونې په ډول:

خینې زده کوونکي د درس په ویلو او د تعلیم حاصلولو په طبیعي او عادي سختیو کې صبر نه شي کولی او خپله حوصله د لاسه ورکوي او بیا ددې توان نلري چې د استاد تدریس او شرحې ته په ښه توګه متوجه شي. کوم چې د یو زده کوونکي په پرتله په بل زده کوونکي کې دهغه د ذاتي همت، قدرت او د ژوند د شرایطو په وجه فرق کوي.

کیدای شي د ښوونکي شرح ښه پوره تفصیلي او واضح وي، مګر زده کوونکي د خپل ورځنی درس زده کړه او یادونه څو ورځې معطل کړی او لدې امله د درس محتویات ورځخه هیر شوي وي، بیا څو ورځې پس د نوموړي درس د یادولو کوښښ کوي مګر د درس په مهمو نقطو باندې خپل فکر او ذهن نشي راټولولی او پدې ترتیب سره درس په سختیو باندې د صبر او حوصلې توان دلاسه ورکوي.

د نوموړو ټولو ستونځو په حل کې د زده کوونکي دې خبرې ته متوجه کول ډیر ضروري دی چې هغه باید خپل ټول ورځني درسونه په خپل وخت او ورځ ولولي او همدغه خبره خپل عادت وګرځوي ترڅو د یوې ورځې درس چې بلې ورځې ته پاتې نشي.

کله کله هم د درس دنه یادیدو سبب تربیوي ستونزې وي: د بیلګې په ډول:

علاوه ددې څخه چې د زده کوونکي د پاره په ښوونځی او مدرسه کې کوم تشویقي او ترغیبي عناصر او وسائل وجود نلری، ځینې مضامین د زده کوونکي د ذاتي قدرتو او نفسي تمایلاتو سره ټکر کوي او توافق ورسره نلري.

د دې ستونزې د حل دپاره ښوونکی ته پکار دی چې د درس د تشریح په وخت کې زده کوونکو ترمینځ د علمي سطحې او ذهنونو ترمینځ د ضعف او قوت فرقونه (فردي فرقونه) او د زده کوونو خاص تمایلات په نظر کې وساتي او د موضوع په اړوند د هغوی شوق او مینه راوپاروي چې پدې توګه استاد کولی شي د زده کوونکو فهم او پوهه زیاته کړي کوم چې دوی ته په راتلونکي کې د نوموړي درس په زده کړه کې آسانتیا پیدا کوي او ټولې ستونزې د مینځه وړي.

احمدشاه (وحدت)

خوان د ټولنی مټ وی

په عمومی ډول د ژوندانه بهیر په دری برخو ویشل کېږی، د ماشومتوب دوره د ځوانی دوره او د زړښت دوره په هر طبیعی او ژوندی موجود کې چیری ورته د ګڼو عواملو له کبله دله منځه تلو زمینه برابره ته شی دا بهیر تیریږی. خو څرګنده ده چې د ځوانی دوره په تیره بیا د انسانانو په طبیعی ژوندانه کې تر ټولو زیاته له فیزیکی اړخه غښتلی دوره ده. یعنی دا چې ځوان د ټولنی مټ وی او کولای شی تر نورو زیات فزیکی او جسمی کار سرته ورسوی. زموږ کړیدلی هېواد چې بیا ودانولو ته ترې دئ تر نورو زیات په ځوانانو حساب کوی او ځوانان هم باید د خپل ناټوپی حق پر ځای کړئ.

همدا ځوانان وه چې د هېواد د تاریخ په ډیلا ډیلو پراوونو کې یې د یر غلګرو ځواکونو سره تر نورو ډېری ډغری وهلی او قربانی یې ورکړی دی. اوس هم زموږ ټولنه د بیا ودانولو او د هېواد د ساتنی په لاره کې تر نورو زیاته ځوانانو تمه لری. ځوانان باید د ټولنی دا غوښتنه احساس کړی او په خپل زیار سره ددی غوښتنی ځواب ورکړی. ځوانان باید خپل جسمی او فزیکی قوت او د ژوند ارزښتناك وخت ضایع نه کړی، له بده مرغه په اوسنی وخت کې په تیره بیا په ښاری ژوندانه کې د ځوانانو لپاره داسی بوختیاوی تر سترګو کیږی، چې هم وخت کې له منځه ځی او هم د ځوانانو قوت کې ضایع کېږی. څرنګه چې مو وویل: زموږ هېواد په اوسنی وخت کې ډېلی ځانګړتیاوی او ضرورتونه لری که چیری د بیا ودانولو په چارو کې ځنډ رامنځ نه کیږی د راتلونکی نسل لپاره به ډېره ضایعه وی. ښه ځوان د ښو اخلاقو خاوندوی، ښه ځوان د نر نورو ډېر کار کوی او ښه ځوان په زده کړه کې تر نورو مخکښی وی. ښه ځوان د تقوا او تواضح ارزښتناکه پانګه په ځان کې لری او ښه ځوان د هېواد د راتلونکی لپاره ښه سوچ کوی. افغانی ټولنی ځوانان باید د خپل وران هېواد د بیا جوړولو لپاره خپلی متی راونغاړی او دا ویجاړ هېواد د نورو سیال کړی.

"شفیق"

غزل

د تاپو په څېر رانغښتی یم غمونو
د هجران لمر مې پر سر باندې خلا کړی
د ژوندون څپانده سیند په بهیدو دی
هر یو موج یې رمانونو ته مې شاکړی
یك تنها یمه د ژوندلویه بیدیا کې
هوسونه راته لیرې نه خندا کړي
چې د مینې غوټې تویې له بنا خو شوی
زما نصیب ته څکه هر بلبل ژړا کړي
چې د خیال ولوړ آسمان ته خپل نظر کړم
بخت مې توری وریځې مخکښې را پیدا کړي
هر منظر د طبیعت ته چې زه ګورم
پکښې درد مې له دردونو تجلا کړي
د "لامع" د شعر قلم چې په ګډا شي
د ګوګل بسمل مرغه یې واویلا کړي

احمدفوادلامع :د کابل د طب پوهنځی پنځم کال محصل

نامه اعتراضیه مسوولین ولایت بامیان

یادداشت اداره

اقاي محترم والي بامیان

نامه گله آمیز تانرا نه از مجرای معمول دریافت داشتیم، یعنی از طریق دفتر مطبوعاتی مقام اداره انتقالی اسلامی افغانستان که امید شیوه بکار رفته از سوی شما و آقای ولسوال یکا و لنگ در ارسال اعتراضیه و اخطاریه عنوانی دفتر روزنامه موثر افتاده و آنچه توقع داشته اید بر آورده گردیده باشد.

تانیاً عرض شود که به شما بهتر معلوم است شاید مطبوعات یگانه مراجع ای در کشور باشند که در آن کار به اهل آن سپرده شده یاد دهانی شما از قانون مطبوعات زیره به کرمان بردن را مانند است ما وظیفه و رسالت ما نرا می شناسیم و در رابطه بامتن نامه تان که در سطر سطر و حرف حرف آن ملاحظاتی موجود است صرف وصرف به همین کفایت می شود که عرض کنیم.

برادر قلم را کجا یا رای آن که با تفنگ حریف شود. آنچه ما نشر کرده بودیم. منبع آن به حروف بزرگ در کلیشه موجود است، یعنی مردم،به یقین که یاد تان است، همان مردمی که بعد از مایوس شدن از اجرااات شما وسایر مسوولین ولایت بامیان دست به دامن اژانس ها ورادیو های بین المللی زده بودند و هر یک از ناروا های که برایشان روا داشته بودند گریه کنان قصه ها می گفتند. آرزو داریم از آنچه وسایل ارتباط جمعی بین المللی انعکاس دادند حضور محترم مطلع شده باشند. به هر صورت اینک متن کامل آنچه از نام مسوولین بامیان دریافت داشته ایم به دست نشر می سپاریم تا گلایه ای از کمی و کاستی در آینده دروازه مقام دیگری را به دق الباب نگرفته و زمینه ای را برای یک استفاده سو دیگر مساعد نساخته باشیم.

بسمه تعالی

۱۳۸۱/۱۱/۸

دولت انتقالی اسلامی افغانستان

ولایت بامیان

به دفتر مطبوعات ریاست دولت انتقالی اسلامی افغانستان!

با هداء سلام، به تعقیب صحبت شفاهی دیروز یک کاپی از جوابیه ولسوالی محترم یکاولنگ که بجواب مطلب چاپ شده در شماره اول سال سوم نشریه اراده تحریر، یافته است، به شما ارسال گردید تادر قسمت چاپ جوابیه مطابق قانون مطبوعات اقدام شود. موفق و سربلند باشید. وسلام.

محمدرحیم علی یار

والی بامیان

مدیر مسئول محترم جریده "اراده"

سلام علیکم!

اما بعد: هما نطوریکه مستحضر هستید جراند و مطبوعات اجمال دو قسم شیوه خبری را دنبال می‌کنند، یکی جرائد که به شیوه حزبی و وابستگی گروهی از نوع سیاسی دارند، دراین شیوه هدف تقویت تبلیغاتی گروه سیاسی وتضعیف طرف های مقابل است. معمولاً درین جراند راست و دروغ و صدق وکذب خبر مورد توجه نیست. آنچه مهم است با اصطلاح باکوبیدن حریف است و بس...

قسم دیگر جراند آزاد است که هدف آن قبل از همه ارتقاء سطح ذهنیت جامعه با ارائه معلومات صحیح و صادق است.

جریده اراده نیز مدعی همین شیوه دوم است. اما در اولین شماره آن که ظاهراً جدیداً مشغول فعالیت در داخل کشور شده است. مطلب عجیب و نادری به چاپ رسیده که تحلیل و تعلیل آن مشکل است.

"اراده" سال سوم شماره اول صفحه چهارم، درستون، مردم چی میگویند، نوشته است که اهالی شریف یکا ولنگ از رسیدن کارد به استخوان شان به ستوه آمده وطی تظاهراتی خواهان برکناری حکام موجوده گردیده اند...

نویسنده ستون مذکور طبق شیوه خود منبع را ذکر نمی کند و لذا آدم نمی داند که گزارش از کدام منبع گرفته شده ویا ذهنیات و اجتهاد خودش بر روی صفحه آمده است.

بهر حال از اینکه خبر مربوطه به ولسوالی یکا ولنگ است ناگزیر به عنوان یکی از مسئولین و موظفین آن را پاسخ میدهم امیدوارم طبق سنت مطبوعات آن را چاپ نمائید.

من به عنوان یکی از وظیفه داران در یکا ولنگ قاعدتااز چنین تظاهراتی باید مطلع می شدم. که نشده ام و نیز اهالی شریف آن سامان را نیز استفسار فرماید که یقیناً اظهار بی‌اطلاع خواهند کرد. نبابر این باید گفت امنیت موجود در یکاولنگ و هوشیاری مردم شریف ور شیدآن،بسیارشده است که فریب خوردگان ویا غرض مندان را وادارنموده است که آسمان درسیمایی بیافندوبا امنیت موجودوآرامش رویه توسعه آن ،موضوع بگیرند،قاعدتاً این موضوع ازجانب کسانی اتخاذمیشودکه هرگونه نومدامنیتی درافغانستان رابه زیان خوددیده وجودآن را با تیرهای زهر آگین تبلیغاتی هدف انکارقرار میدهند.این گمان قریب به یقین از آنجاتقویت میشودکه درنوشته مذکور خبرازقتل عام قریب الوقوع دراین منطقه بمیان آمده است وبرهمگان واضح وروشن است که یکا دلنگ به شکل بیرحمانه هدف قتل عام طالبان والقاعده قرارگرفته است :این قرینه لفظی ومعنوی می‌تواند گویای این حقیقت تلخ باشد که نویسنده مذکور ویا منبع مذکوریه شکل ناشیانه خواهان زدودن وامحای گناه سنگین وجرم عظیم طالبان درذهنیت مردم آن سامان است .یعني می خواهدبگویدکه تنها طالبان والقاعده نبودکه این مردم را قتل عام نمودند،بلکه کسانی دیگری نیزعزم ونیت این کار دارند .....

اما واقعیت اینست که شقاوت وقساوت اعمال شده توسط دوگروه رسوا،فقط ازعهده کسانی برمیاید که مثل آن ها ویا رهروومرید آن ها باشند ،دیگرهیچ گروهی قادربه آن اعمال شنیع نخواهندبودفلهذا قرینه سازی بدان شکل که درآن نوشته بکار رفته است . هیچگونه ذهنیت را ایجاد ویا تغییر داده نخواهد توانست ، زیرا مردم ومخصوصا درساحه مورد بحث آنقدر شعورسیاسی دارند که نیات واهداف حاکمان خودر ا بفهمند و می دانند که آنگونه قتل عام فجیع وخونین ، کسانی دیگر را می طلبد ؟ بنا گفتار نهانی مادراین زمینه این است که کاروان صلح وسلامتی درکشور به حرکت افتاده ومطمئنا با حمایت قاطع مردم وانضمام اراده جهانی ، سنگ اندازی ویاوه سرائیها طالبان و طالبها ، مانع و بازدارندگي خود را از دست داده است . نهایت کسانی زحمت این را متقبل می شوند اجرهم علی موجرهم ، ویکا ولنگ نیز بحول الهی و همیاری مردم هوشیار آن کماکان پیشتاز نظم وامنیت خواهد ماند .

مدیرمسئول محترم ! همانطوري که قبلا یادآورشدم شیوه واسلوب جریده ازادی مقتضی نشراین نوشته بطریق اولی زیرایک منبع مسئول خبرداده است . ونیز لازم است که درین زمینه ،منبع آن نوشته را تشخیص وقابل رویت سازید تا ضعف ویا وثاقت آن مبرهن گردد.

بدهي است درصورت عدم نشر به جراید دیگررجوع خواهد شد.

احمد امید ولسوال یکا ولنگ.

اولسمشر کرزي دښاغلی ...

ده ښاغلی کرزی ته بلنه ورکړه چې په نیږدې راتلونکي کې متحده ایالاتو ته سفر وکړي او هیله یې څرګنده کړه چې افغاني پلاوی متحده ایالاتو ته د بیا رغوونو له غوښتنو سره راشي .

ده همداشان د هغو پروژو په برخه کې چې د زراعت ، اوبه خور او تورو برخو لپاره کار کوي د مرستې او ملګرتیا تیاری وښودله .

نظام عدلی درافغانستان...

اداره یادشده در ادامه ادعایش می گوید : باوجود اینکه افغانستان در پای توافقات بین المللی بخاطر رعایت حقوق بشر امضاء گذارده است با انهم از موازین حقوق بشر در این کشور سر باز زده می‌شود .

اداره تحقیقات بحران های بین المللی خاطر نشان ساخته است که بر اساس توافقات بن باید روی احیاء سیستم عدلی افغانستان کار صورت می گرفت . کمیسیون های مستقل تشکیل می یافت تا مسایل و وضعیت حقوق بشر را در انکشور بررسی می‌کرد ، متن قانون اساسی جدید را آماده می ساخت کار تعیینات مامورین ملکی را به پیش می برد .در حالیکه تاکنون این کمیسیونها کار اندکی را انجام داده اند .

اداره می افزاید : گر چه در نام نویس کمیسونها عدلی شهرت بسیاری از وزراء و اشخاص وابسته به ستره محکمه افغانستان درج است اما بیروکراسی و رقابتهای سیاسی سبب گردیده تا کار ان بعد از سپری شدن دو ماه معطل قرار گیرد .

اداره تحقیقات بحران های بین المللی احیاء و باز سازی سیستم قضایي در افغانستان را در صدر وظایف دانسته و موجودیت یک نظام سالم قضایي را بخاطر تامین صلح دایمی در افغانستان و انجام موفقانه پروسه بازسازی در انکشور ضرورت حتمی خوانده است .

دنجونولیلیه...

او سمهال د نجونو لیلیه لاریون لاس پورې کړ چې

په داسې شیبو کې د پولیسو لـــه خوا

پرانیستل کیږی چې څه وربانديې وژې وشوې چې

موده وړاندې د کابل په نتیجه کې یې

پوهنتون د لیلیې هلکانو زیات محصلین مړه او

د بدو شرایطو له امله په ټپیان شول .

پوښتنې لارې د ولسي شورا د مجلس بازپرس!

چـرا ازوقتـیکه بـه ملیونها(ملیاردهادالر درکشور سرازیرشده فقروبیچارگی مردم بیشتر شده !

چرا اینهمه مسولین که دهها موتر مودروزدرزیرپای شان استهلاک میشود وپول ودارایی شان حدواندازه ندارد وخودرا ،مقامات،آمرین دوایر ومکاتب وواسطه داران ووزیرشناسان غصب وغارت میکنند؟

چرا مقامات حکومت مثل حکومات گذشته مردم را نادیده میگیرندووعده های خود را به طاق نسیان میگذارندوخود مشغول کاروبارخویش اند(!)

ازهمه مسلمان تر میدانند وقلمداد میکنند ،حتی حج رفتن شان هم از((کیسه خلیفه))وازبیت المال باشد؟

چرا اینهمه معین ورئیس ومقام وقدرتمندبا اعضای خانواده،با وجوداستطاعات مالی بی حدومرزشان بازهم ازسهمیه بندی غیر عادلانه (رفتن به حج)استفاده کردندوآنرا ازهوا قاپیدند؟

چرا مقامات با اعزام اشخاص غنی به حج (روسا ومقامات بلند پایه دولت)ازبودجه، دولت فاصله دولت وملت را بازهم بیشتر وبیشتر ساختند؟

چرا بورسهای کشورهای دوست را که با همه امید واری دودسته پیشکش مان میکنند ،روسا چرا درحالیکه رشوه ستانی درکشوردرهمه دوایر وادارات بیدادمیکند ،یک رشوت خودرا مورد بازخواست ومجازات قرار نمیدهند ،اگر میگویید مردم شکایت نمي کنند ،بفرمائید که مردم به کدام مرجع ومقام شکایت کنند؟ آیا چنین محلی مطمئن وجود دارد ؟اگر ندارد چرا ندارداوین خلارا چی بنامیم ؟چرا دهها بسوه زمین های مردم بصورت غیر عادلانه وبا پرداخت قیمت ناچیز استملاک میشود ودرعوض آن ،یک نمره سه تاچاربسوه به ورثه آن که به چندین فامیل انکشاف کرده تحویل میدهند وماجرای بزرگي را درخانواده ورثه ها به وجود می آورند؟

ع. خوستی

بقلم پوهاند داکتر محمد حسن کاکړ

بخش هشتم

موهن لال و افغانها و جنگ اول افغان ـ انگلیس

اتخاذ سیاست پیشروی و تجاوز بر افغانستان بدون هیچنوع عمل تحریکی افغانها برضد انگلیسها یا حکومت شان در هندوستان صورت گرفت. در آنوقت بین افغانستان و قلمرو انگلیس دولت سکهه در پنجاب حایل بود موضوع اختلاف تنها مسئله پشاور بود. پشاور در اصل خاک افغانستان بود ولی رنجیت سنگهه آنرا غصب کرده و امیر دوست محمد خان استرداد آنرا آنهم بوساطت حکومت هند برتانوی تقاضا میکرد. این مسئله و حاکمیت امیر دوست محمد خان در کابل خطری به امنیت هند شده نمیتوانست. اما عجب است که لارد اکلیند در اعلامیه سمله این ((خطر)) را بهانه قرار داده تجاوز خود را بفکر خود موجه جلوه داده است که. چون برادران بارکزائی بین خود متحد نمیشدند و کدام متحد و دوست خارجی نداشتند ، اکلیند فکر کرد که تعویض آنها با شاه شجاع عملی خواهد بود و افغانستان بعد از آن بشکل یکی از ایالات هند تبدیل خواهد شد ، اما این سیاست غیر واقعبینانه بود ، به سببی که تطبیق آن در صحنه عمل مسبب کشتار انسانها در هردو طرف جنگ گردید ، بدون آنکه هدف آن برآورده شود. جنگ و کشتار انسانها (غیر از جنگهای مرحله اول تهاجم) بتاریخ ۲۲ نوامبر ۱۸۴۱ آغاز شد و تا ۱۳ جنوری سال دیگر در گندمک دوام یافت. تاوقت عقب نشینی فوج از کابل (۶ جنوری)، یعنی در طول بیشتر از دوماه فیرها بین هردو طرف مبادله میشد ، به استثنای بعضی وقفه ها ، تا پایان جنگ بین ۱۶ تا ۲۰ هزار انسان در طرف انگلیس و یا شاید بیشتر از ان در طرف افغانها کشته شده باشند. این کشتار نتیجه سیاست پیشروی اکلیند و شرکاء او بود. اراده دفاعی مدافعان افغان در کابل بقدری قوی بود مثلیکه اراده دفاعی در هرات بود. در حالیکه سرکردگان خاندانی کابل را ترک کرده بودند وتنی چند از ایشان با مهاجمین ساخته بودند از بین مردم غیر خاندانی مردانی برخاستند که تا ورود محمد اکبرخان قیام ملی را رهبری کردند. در نتیجه روز همین مردم بود - مردمی که اوکلیند در حساب نگرفته بود که همان حکومت هند برتانوی که امیر دوست محمد خان را خلع و به هندوستان تبعید کرده بود و او را خطری به امنیت هند میخواندند ، انگلیسها مجبور شدند اورا پس به افغانستان بفرستند و حکمرانی اورا بپذیرند و حتی سالها بعد درالحاق قندهار و هرات، یعنی در متحد ساختن افغانستان، با او کمک کنند.

نتیجه این سیاست تعرضی اینهم شد که افغانها که از جمله بردبار ترین مردم قاره آسیا بودند ، در مقابل مردم غیر مسلمان حساس تر و متعصب تر شدند. این جنگ سر آغاز حرکت مذهبی شدن و متعصب تر شدن و جذمی تر شدن افغانها شد. غیر متعصب بودن افغانها در ماقبل جنگ تا حدی بود که مردم عوام با انگلیسها ازادانه آمیزش میکردند ، حتی در دوران جنگ در وقفه ها در داخل چهاونی هم آمیزش صورت میگرفت. پیش از جنگ انگلیسها در موسم برفباری در دامنه های کوه های اطراف کابل آزادانه سکی میکردند. در تمام دوران جنگ چه در هرات و چه در کابل هیچ ملا وهیچ روحانی رول مقام رهبری و قوماندانی را اجرا نکرده، آنها فقط وغظ وتبلیغ میکردن در نهایت انگلیس ها با سیاست پیشروی و کشتار خود خصومت دایمی افغان ها را کمائی کردند و معکوسا آن حسن نیت و قدردانی افغانها را از دست دادندکه در نجات هرات کمائی کرده بودند مردم پاتنجر را ازیاد بردند ، کسیکه نام و کار روانی های او در هرات در کتاب جان کی بنام ((تاریخ جنگ در افغانستان)) و در اثر نواسه اش پترک مکروری بنام ((عقب نشینی از کابل)) جاودانی شده است خلاصه اینکه سیاست انگلیس در مورد افغانستان در وقت حکمرانی لارد اوکلیند به مثل سیاست روس و فارس در هرات بصورت مطلق ناکام گردید.

پایان

ERADA Daily

اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد

آدرس: برون منه (سنمای بخارستان سرک مجدد حاجی میر احمد)

تلفون موبایل: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷

۰۷۰۲۷۹۳۰۴

Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center

Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Zuhoor Afghan

Mobil Phone: 070224787 070279304

قیمت یک شماره ۲ افغانی

زیر نظر هیئت تحریر نشرمی شود

صاحب امتیاز و موسس: حاجی سید داؤد

مدیر مسوول: ظهور افغان

مدیرمسوول: سید محمد "عادل"

معاون: اسماعیل "تیمور"

اراده

د افغان نشراتي مرکز خپرونه

اندیشه و عقاید مطرح شده از سوی نویسنده گان به خودشان مربوط است

کمپوزودیزاین :محمدجمیل "امیري" چاپ مطبعه مرکزنشرات افغان